

лѣзе отъ селото съ жена си София, съ три тѣ си дѣца и съ другъ единъ първѣнецъ на име Тръндафилъ, придруженъ съ синътъ си. (София, Вранкова та жена, ми расказа много нѣшта, на които тя е била свидѣтелка).

Ахмедъ имъ каза, че той е покровителъ на Батагъ (защото той и неговити бащи и дѣди отъ много години искатъ да се наричатъ покровители на Батагъ); той имъ каза да иматъ увѣрение въ него и да си прѣдадатъ оръжието. Той имъ се закле тържествено, че нѣма да имъ стори никакво зло, и, че нѣма да бутне ни единъ косъмъ отъ главата на имъ. Тръндафилъ и синъ му останаха залогъ, а другити се върнаха въ селото, на което жителити пратиха оръжието си на три кола. Тогава баши-бозуцити влѣзоха въ селото и се разредиха изъ къштата.

Когато София готвила обѣдъ за Ахмедъ-ага, който шѣлъ да лѣжи съ неа, баши-бозуцити влизатъ тамъ и начинатъ да я мѣчатъ за пари. Слѣдъ много мѣки, тя паднала примрѣла и останала прострѣна нѣколко врѣме; дѣтето ѝ искубнали отъ обетината ѝ и го хвърлили въ кочината. Други баши-бозуци влѣзли въ къшти и принуждавали София да стане, като на теглили за косата; тя имъ дала 460 гр., сир., венчко, што имала. Баши-бозуцити мислили, че тя има още пари, та на събличатъ и намиратъ часовникътъ на мъжътъ ѝ. Тя ги молила да я убиятъ, нъ тии ѝ върнали долнит дрѣхы, послѣ на завели и на пазили три дни. Въ това врѣме, баши-бозуцити, откакъ оплѣниха отъ всичкити селане парити и скѣпити нѣшта, што имаха, събраха най-хубавити моми отъ Батагъ и ги заведоха на едно бърдо внѣ отъ селото, дѣто ги държаха да си наситетъ скотскити страсти. Между това се начена едно страшно елане, което не може да се опише: жени, моми и дѣца бидоха исклани въ къштата и по улицити, а на едно голѣмо число мъже отсѣвоха главити съ ножове; само нѣколцина се избавиха, като раскъснаха баши-бозушката верига, която обикалеше селото. По-вечето отъ жителити на Батагъ погинаха съ най-варварски мѣки. Жената на Вранка намѣрила послѣ мъжътъ си и синътъ си трѣндафила посѣчени.

Чорбаджи Тръндафила набодоха живъ на колъ, обиколиха го съ вършина и го запалиха. Тежити жени прободоха, распареха имъ коремети, та валеха дѣцата отъ угробата имъ, набодоха ги на ножоветити си и се расхождаха съ тѣхъ. Училиште то изгориха съ 200 дѣца и жени, които се бѣха скрили тамъ. Други къштна, дѣто се бѣха скрили по 20, 30 жени, изгориха се съ всичкити люде. Останалити трѣсеха да се скриетъ въ прѣва и въ гробищата, нъ баши-бозуцити се прѣкачиха прѣзъ чрговната ограда, затвориха ги внѣтрѣ и ги избиха. Газътъ, сламата и свѣштити се употрѣбиха за запалване на сградити и на прѣвата, а ножоветити и пушкити довършиха останалото. Младити моми, които бѣха заведени внѣ отъ селото, откакъ прѣтърпѣха варварско насилване, бидоха исклани.

Азъ обидохъ Батагъ на 20-й юлий. На влизане въ селото прѣминахъ покрай една изровена нама, която бѣше малко на страна отъ бърдото; въ таа нама азъ видѣхъ повече отъ сто глави, които всичкити бѣха отсѣчени съ едно сѣчиво. Ако съди човѣкъ по тѣхний чрѣпъ и по плитетити на косата, които бѣха опте оплетени, може да подтвърди на здраво, че всичкити бѣха женски чрѣпи. Много то кучета, които глождаха кости ти, като ни видѣха, разбѣгаха се; по-нататѣкъ поланата бѣше пълна съ чрѣпи и съ костници.

Само една сграда, една водѣница, въ това село бѣше оцѣлѣла. Тя